

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-234/20-C

Název	Dětský domov, Zvíkovské Podhradí 42
Sídlo	Zvíkovské Podhradí 42, 397 01 Zvíkovské Podhradí
E-mail	vilem.fink@ddzvikov.com
IČ	60869071
Identifikátor	600028267
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vilém Fink, DiS.
Zřizovatel	Jihočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Zvíkovské Podhradí 42, 397 01 Zvíkovské Podhradí Libušina 1044, 399 01 Milevsko
Termín inspekční činnosti	4. 3. 2020 – 6. 3. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace Dětský domov, Zvíkovské Podhradí 42 (dále „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 22 dětí. Ve dvou rodinných skupinách na pracovišti ve Zvíkovském Podhradí bylo umístěno 17 dětí a v jedné skupině na odloučeném pracovišti v Milevsku

pět dětí. Jedna dívka je v zařízení na základě smlouvy o prodlouženém pobytu z důvodu přípravy na budoucí povolání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel zařízení byl do funkce jmenován v roce 2018. Od počátku svého působení se zaměřuje především na zvyšování kvality komunikace zařízení s vnějšími partnery a posilování efektivity systému služeb. Účelnější využívání lidských zdrojů má pozitivní dopad na průběh i výsledky vzdělávání. Tomu dále napomáhá funkční využívání koncepce rozvoje obsahující racionálně nastavené cíle. Ačkoli jsou některé pravomoci převedeny na vychovatelku-koordinátorku, jejich naplňování není ještě zcela zvládnuto. Méně efektivní je především koordinace sdílení informací a sjednocování pedagogických postupů. V kvalitě poskytovaného vzdělávání v jednotlivých rodinných skupinách jsou proto patrné rozdíly, zejména v organizaci odpoledních činností či v atraktivitě a pestrosti nabídek volnočasových aktivit.

Vnitřní řízení i kontrolní systém postihují specifika zařízení a spolu s pravidelně prováděným sebehodnocením všech pedagogických pracovníků se pozitivně promítají do účelnosti přijímaných opatření. Zavedený systém ale nedokázal zachytit dílčí procesní chyby při vedení povinné dokumentace, v tomto směru kontrola nebyla dostatečná. Všichni zaměstnanci splňují předpoklad bezúhonnosti, u jedné pedagožky však nebyl doložen předpoklad psychické způsobilosti.

Ředitel zařízení zodpovědně plánuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Vhodným výběrem vzdělávacích akcí zaměřených především na problematiku výchovně-vzdělávacího procesu v ústavní výchově podporuje jejich profesní růst. Za účelem dalšího zkvalitňování výchovného působení nabízí také možnost absolvování psychoterapeutického výcviku, kterou ale pedagožky zatím nevyužily. Stálé pozice psychologa nebo etopeda, zajišťující ucelenost poskytovaných služeb v rámci péče o děti, nejsou obsazeny. Proto částečně dochází ke zpomalení adaptace nových dětí a prodlužuje se doba harmonizace zejména sourozeneckých vztahů uvnitř některých rodinných skupin.

Ve spolupráci s externími partnery, nejčastěji s pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí, se zařízení průběžně snaží o zvyšování četnosti kontaktů dětí s rodiči a osobami blízkými. U části dětí se to daří a má to pozitivní dopad na jejich psychosociální potřeby. Zařízení využívá vyplácené kapesné k aktivní podpoře dětí při samostatném hospodaření a tím upevňuje správné návyky související s finanční gramotností.

Materiálně-technické podmínky obou pracovišť zařízení dostatečně přispívají ke kvalitě poskytované péče. Prostorové uspořádání i zázemí všech rodinných skupin vhodně zrcadlí standardy fungování běžné domácnosti a podporuje naplňování potřeb dětí. Prováděním poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví v průběhu běžných činností a kontrolou jeho účinnosti předchází zařízení vzniku projevů rizikového chování. Významná pozornost je věnována také zdravému životnímu stylu, k němuž potřebně přispívají i poskytované stravovací služby. Stravování je ve Zvíkovském Podhradí zajišťováno vlastní školní jídelnou, v budově odloučeného pracoviště je strava připravována pedagožkami spolu s dětmi. Ve dnech školního volna je příprava pokrmů ve všech rodinných skupinách zajišťována stejným pospolitým způsobem, který podporuje samostatnost, kreativitu i finanční povědomí dětí. Suroviny potřebné k přípravě jídla pocházejí částečně ze zdrojů školní jídelny a částečně jsou získávány reálným nákupem. Tím je posilována nejen sociální gramotnost dětí, ale také je dále prohlubována jejich finanční gramotnost.

Vedení zařízení aktivně vyhledává a úspěšně získává další finanční prostředky, přijímá i různé nabídky nadací či neziskových organizací. Výsledkem je rozmanitá nabídka zájmových činností podporujících smysluplné trávení volného času, odpovídající rozvoj dětí a postupné zkvalitňování materiálně-technických podmínek zařízení.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Denní režim všech rodinných skupin vyplýval z vhodně nastavené organizace dne. Dodržování psychohygienických i didaktických zásad mělo kladný vliv nejen na průběh vzdělávání, ale také na posilování vývoje osobnosti jednotlivých dětí. Výchovně-vzdělávací proces byl funkčně orientován především na budoucí samostatný život a osvojování klíčových dovedností. Téměř ve všech rodinných skupinách bylo patrné kvalitní plánování i příprava řízených činností, a to s ohledem na individuální potřeby dětí. Dařilo se tak děti aktivizovat i motivovat k plnění úkolů. Vzdělávací cíle byly ve většině rodinných skupin velmi dobře naplňovány napříč uskutečňovanými činnostmi, které byly vhodně realizovány v souladu s týdenními programy. Všechny umístěné děti jsou průběžně vedeny k účelné participaci na tvorbě těchto programů i případných úpravách. Výrazná podpora samostatnosti a průběžné podněcování dětí ke svobodnému vyjadřování vlastního názoru vedly ke zlepšování mezilidských i komunitních vztahů. Důraz byl kladen na respekt práva druhých na odlišný názor, citlivé vedení k nalezení názorové shody obohacovalo a kladně rozvíjelo jejich sociální dovednosti. Většina pedagožek dobře využívá osobní příklad jako prostředek vedení dětí k nabývání základních funkčních gramotností a získávání klíčových kompetencí. Výsledkem je zdatnost dětí v oblasti komunikačních i pracovních dovedností. Nabízené odpolední aktivity byly pestré a přispívaly k smysluplnému trávení volného času dětí. Přirozeně podporovaly jejich zájmy a posilovaly budování kvalitních společenských vztahů. Také, ačkoli nepřímo, připravovaly děti adekvátní formou na budoucí profesní zařazení a uplatnění na trhu práce. Vlídne klima zařízení, dodržování pravidel i respektující přístup k dětem se pozitivně promítaly do účinnosti průběhu vzdělávání.

Yvážení poměr aktivit a relaxace podporoval zdravý vývoj dětí. Plnění přiměřeně náročných úkolů posilovalo schopnost dětí samostatně se rozhodovat a řešit situace. Důsledná podpora dětí při nabývání správných pracovních návyků společně se zaměřením činností na kultivaci vzájemných vztahů představovaly kvalitní východisko pro rozvoj jejich pracovní i sociální způsobilosti. Zároveň také u dětí posilovaly vědomí vlastní odpovědnosti za své chování, jednání i výsledky práce. Ve všech rodinných skupinách byl cíleně vytvářen potřebný časový prostor určený k psychosomatickému odpočinku dětí. Tím byly podporovány jejich individuální zájmy a spolupráce při volných hrách i činnostech.

Účinná spolupráce s vnějšími partnery zvyšuje sociabilitu dětí směrem k běžné společnosti a současně vytváří prostor pro navazování příznivých mezilidských vztahů. Děti hojně využívají nabídek volnočasových zájmových kroužků, které jsou realizovány převážně mimo zařízení. Na smysluplné trávení volného času mají pozitivní vliv i rozmanité venkovní aktivity, do nichž jsou vhodně zařazovány prvky environmentální výchovy. Pravidelná nabídka aktivit zařízení je zpestřována různými pobyty s dětmi vně zařízení se sportovní či turistickou tematikou, děti jsou též účinně podporovány v oblasti soutěží. Tím zařízení účinně zapojuje děti do běžné intaktní společnosti, zprostředkovává jim zdravé sociální kontakty s okolím a dále rozvíjí základní gramotnosti i klíčové způsobilosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení zařízení preferuje otevřený způsob komunikace založený na demokratických principech. Při hodnocení výsledků vzdělávání je upřednostňován slovní způsob zaměřovaný zejména na postoje, projevy a chování dětí. Cílem je vždy zvýraznění kladných aspektů jejich jednání. To má příznivý vliv na vnitřní motivaci dětí k dodržování pravidel zařízení i obecně platných sociálních zvyklostí. Účinnost poskytované zpětné vazby vychází ze zásady rovného přístupu, každé dítě má prostor k sebevyjádření a zhodnocení průběhu uplynulého dne. V případě potřeby je forma vyjádření dětí citlivě usměrňována s okamžitou zpětnou vazbou směrem k celé skupině. Takto prováděná korekce se pozitivně promítá do forem i obsažnosti sdělení dětí. Zároveň vede ke zvnitřňování společensky správných komunikačních vzorců. Kromě průběžného denního hodnocení se dosažené individuální výsledky dětí i jednotlivých rodinných skupin vyhodnocují při společném komunitním setkání, jež je realizováno jednou týdně. Výsledkem je účinná podpora rozvoje osobnosti jednotlivých dětí, jejich motivace k další práci i potřebná stabilizace vztahů.

Pedagogický proces zohledňuje specifika dětí, což se kladně promítá do účinnosti práce s nimi. Jednotlivé individuální cíle zpracované v plánech rozvoje osobnosti dětí jsou přehledné a konkrétní. To přispívá k optimalizaci volby pedagogických strategií a usnadňuje dosahování vzdělávacích záměrů. Vnitřní organizace zařízení zajišťuje všem dětem ochranu osobního prostoru i soukromí, čímž účinně posiluje jejich pocit bezpečí a integrity. Zavedená konkrétní pravidla i aktivní zapojení dětí do každodenního chodu zařízení efektivně podporují jejich osobnostní růst a ulehčují přípravu na budoucí samostatný život. Setrvalě vytvářený prostor pro navazování a udržování kontaktů dětí s rodinným prostředím či blízkými osobami mají pozitivní vliv na emocionální složku osobnosti dětí a vedou k jejich vyšší psychické vyrovnanosti. Každé dítě má určeného klíčového pracovníka, což se také významnou měrou kladně promítá do naplňování potřeb svěřeného dítěte.

Zařízení věnuje velkou pozornost výsledkům vzdělávání dětí v jejich kmenových školách. Pravidelně získávané informace o prospěchu, chování či riziku školní neúspěšnosti vyhodnocuje a přijímá účinná opatření. Závažnější případy řeší operativně, avšak nepřítomnost stálého specialisty se negativně projevuje zejména v délce náprav obtíží. Prodloužený pobyt dítěte je koncipován tak, aby se dítě aktivně podílelo na vzniku smlouvy a tím se posílila jeho vnitřní odpovědnost. Odcházejícím dětem zařízení pomáhá s bydlením i uplatněním na trhu práce a je připraveno poskytovat další podporu či poradenství.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Po jmenování ředitele se posílila komunikace i spolupráce s obcí a došlo k funkčním personálním změnám s obměnou systému služeb.
- Zkvalitnila se vzájemná komunikace všech aktérů ústavního vzdělávání.
- Navýšila se pestrost aktivit realizovaných s dětmi mimo zařízení.
- Zvýšila se podpora partnerské kooperace zařízení s externími subjekty a odborníky.
- Postupně se zlepšují materiálně-technické podmínky zařízení.

Silné stránky

- Efektivní součinnost zařízení s vnějšími partnery spolu s různorodou nabídkou zájmových aktivit potřebně posilují základní kompetence dětí.

- Otevřená komunikace uvnitř zařízení výrazně podporuje sociální dovednosti dětí potřebné v běžném společenském prostředí a účinně posiluje dosahování výchovně-vzdělávacích cílů.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zařízení nemá stálého specialistu z oboru psychologie ani etopedie, což zpomaluje adaptaci části nových dětí a prodlužuje dobu harmonizace vztahů.
- Nedostatky v řídicí a kontrolní činnosti jsou příčinou procesních chyb při vedení povinné dokumentace zařízení a neplatnosti některých dokumentů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zajistit stálého specialistu z oboru psychologie a/nebo etopedie.
- Zkvalitnit kontrolní činnost a revidovat dokumentaci školského zařízení.
- Zajistit účinnější delegování některých kontrolních a řídicích kompetencí.
- Rozšířit další vzdělávání pedagogických pracovníků o psychoterapeutický výcvik.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny ze dne 11. 9. 2001 vydané 1. 1. 2018, dodatky a přílohy
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení
3. Výpis správního řízení MŠMT č. j. MSMT-25604/2018-2 o provedení změn v rejstříku škol a školských zařízení (zápis ředitele) ze dne 13. 8. 2018
4. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele č. j. KUJCK 78104/2018, s účinností od 1. 8. 2018
5. Koncepce – Dětský domov Zvíkovské Podhradí ze dne 7. 3. 2018
6. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2019/2020 ze dne 1. 9. 2019
7. Čtvrtletní plány výchovné činnosti školní rok 2019/2020
8. Plán kontrolní činnosti a časový plán kontrol a hospitací na školní rok 2019/2020
9. Preventivní program školského zařízení na školní rok 2019/2020 ze dne 1. 9. 2019
10. Vnitřní řád zařízení Dětský domov Zvíkovské Podhradí platný od 14. 1. 2019
11. Školní vzdělávací program ze dne 1. 9. 2019
12. Osobní dokumentace dětí, programy rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově, žádosti zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení (vzorek)
13. Poskytování informací (oblast stížností) s platností od 1. 9. 2019
14. Jednací protokol v elektronické podobě
15. Kniha úředních návštěv vedená od 1. 8. 2018 a Kniha ostatních návštěv od 5. 3. 2020
16. Zápisy z jednání pedagogické rady od 1. 9. 2018
17. Týdenní plány výchovné práce od 1. 9. 2019
18. Záznamy denních a nočních hlášení (reprezentativní vzorek)
19. Knihy denní evidence zařízení od 1. 9. 2019 a informační systém FOSTER
20. Další vzdělávání pedagogických pracovníků školní rok 2019 – 2020
21. Doklady o dosaženém vzdělání a probíhajícím studiu pedagogických pracovníků
22. Výpisy z rejstříku trestů všech zaměstnanců
23. Psychologická vyšetření pedagogických pracovníků

24. Dokumentace vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
25. Dokumentace ke školnímu stravování a ekonomická dokumentace za rok 2019

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Aranka Fořtová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Aranka Fořtová v. r.

Mgr. Jana Novotná, školní inspektorka

Mgr. Jana Novotná v. r.

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Bc. Marie Řežábková v. r.

V Českých Budějovicích 1. 4. 2020

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Vilém Fink, DiS., ředitel školy

Mgr. Vilém Fink, DiS. v. r.

Ve Zvíkovském Podhradí 6. 4. 2020